

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. XVII. de Emp. & Vend.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

AD TITUL. IV.

De Clericis non residentibus

AD num. 2. in medio post haec verba c. fin. de Rescript. in 6. Adde: Franc. De Arauxo disp. xi. q. 2. n. 33. De stat. Civili, ait, non esse ad eod certum talem residentiam esse de jure Divino naturali, eò quòd Trident. hoc clarè non definiverit, sed potius magis recommendaverit, uti patet in sess. 6. de Reformat. sess. 23. de Reformat. cap. 1. Quia nullibi additur de propria persona, cum munia illa pascendi absolutè & simpliciter ab absente impleri possint per alium. Sicut Paulus pascebat per Epistolas Corinthios, Romanos, Ephesinos, ubi non residebat. Et Pontifex Romanus pascebat. Quamvis ut bene & competenter fiant, petant residentiam personalem, ut sit valdè conformis juri Divino & naturali. Unde & in toto hoc titulo non fit mentio juris Divini. Et hinc frequenter solet & potest Ecclesia in hoc dispensare. Posito autem quòd sit, adhuc potest fieri propria dispensatio. Quia DEUS congruenter, ne Ecclesia deficeret in necessariis, reliquit Petro & successoribus delegatam potestatem dispensandi in praeceptis Divinis & naturalibus, quòd materia ob necessitatem vel justam causam potest honestari (quòd spectat praeceptum residendi,) & ab indecentia & inconvenientibus vindicari. Idem de stat. Eccles. q. 32. n. 40. probat. Munus Episcopale & matrimonii cujusdam spiritualis. Ergò propter vin-

culum hoc non licet Episcopis multum aut diu abesse à suis Ecclesiis. à pari; cum sit fortius carnali. Item Petrus se projecit in mare, ut denotaret teste Bernardo lib. 2. de Considerat. quòd in toto mundo debeat praesse. Discipuli nam egrediuntur ad significandum assistentiam, quam in suis Ecclesiis particularibus habere debeant.

AD num. 9. in fin. adde. Canonici qui sunt in servitio Episcopi, tanquam residentes percipiunt fructus suarum praebendarum, praeter distributiones quotidianas. Gonz. ad cap. de cetero. 7. h. t. Fagnanus.

Si patitur Ecclesia Ministrorum defectum, privilegiati super absentia per subtractionem proventuum beneficii residere coguntur. Gonz. ad cap. Cura ad hoc 16. h. t. Fagnanus.

Absens studiorum causà fructus beneficii percipit, non quotidianas distributiones. Gonz. ad cap. liceat 32. de Praebend. Fagnan.

A D T I T. XVII.

De Emptione & Venditione.

AD num. 10. in fine adde. Alii dividunt Censum in *Resignativum*, dum quis rem suam in alium transfert, reservando pensionem, & *Consignativum*, dum quis alteri hoc jus percipiendi vendit, qui rursus vel fundatur in re tantum, & *realis*; vel in persona, & *personalis*; vel in utroque, & *mixtus* dicitur. Item alius *fructuarius*, dum quis ad fructus; alius *pecuniarius*, dum quis ad pecuniam obligatus est. Bonac.

nae, in verb. Censurarius. Obligatus ad Censum dicitur *Censurarius*, qui illum accipit, *Censualista* vel *Censitor*.

Quod Census sit licitus probatur: *Ustru&us* potest emi. *ff. de peric. & commod. rei vend. l. 8. §. fin.* ergo Census saltem *fructuarius*. 2. Quia est merx, computatur enim inter immobilia. *Clem. exivi §. cumque de V. S. L. jubemus C. de ff. Eccles.*

Dices: Pecunia non potest esse sui ipsius æstimatio. Resp. ex instituto 1. Concedo. Ex secundo & improprio nego. Patet in permutatione unius pecunie cum altera. 2. secundò, Emi jus, non pecuniam.

Dices: Est mutuum interpretativum. Resp. Neg. Quia in mutuo principalis est obligatio ad sortem, secundaria ad usuras: Hic tantum principalis obligatio ad annuam pensionem. *Cov. var. resol. 3. c. 7. n. 2.* Ex quo pretere n. 6. Observa, quod actio Hypothecaria in *Censu mixto* principalis ceteri debet, ut quilibet possessor eam conveniri possit, neque obstat exceptio Ordinis, ut prius excutatur Censum constituens: quia hæc reditus constitutio hypothecam inducit fortio rem alius quoad hunc effectum, absque tamen priorum Creditorum præiudicio: possunt tamen Censitores omisso possessore fundi hoc casu etiam agere adversus constituentem, vel hæredes ejus, licet non possideant. Aliter se habet in Censu merè reali, in quo semper possessor convenitur, & pereunte fundo perit Census.

Census personalis utrinque redimibilis licet sit, non transit in mutuum,

nam mutuum omni personæ dari, omni casu repeti potest. Census autem personalis ex utraque parte redimibilis tanquam fundamentum requirit personæ industriam, lucrandaque facultatem, quo sublato fundamento, puta si mercator vel Opifex sine culpa sua, nullum pluribus annis lucrum capiat, vel opificio, negotiatione spoliatur, corrumpit Census personalis, neque pensiones exigi possunt. Nisi alio adjecto contractu, scilicet a securacionis, fulciatur, ut re pereunte adhuc obligatus sit, vel in alia re constituatur, modò pretium Census augeatur, vel pensio minuat, argumento societatis. Igitur in eo essentialiter differt Censualis contractus à mutuo usufruario, quod ille certum fundamentum requirat, in quo fundatus sit, cum sit jus percipiendi redditus annuos ex alicujus fundo, negotiatione, opificio &c. certo pretio comparatum; eoq; fundamento *penitus ruente*. Puta si venditor Censûs, ejusve hæredes nullos annuos redditus habere incipiant, contractus Censualis nullum amplius locum habere potest, quamvis aliquando ob adjectum a securacionis pactum fors repeti queat. Contractus verò mutui cum quacunque persona rectè instituitur, ut etiam ad hæredes & eorum heredes transmitatur obligatio sine ullo ordine ad requisitum aliquod fundamentum. *Laym. l. 3. tr. 4. cap. 18.*

* * *

**